

Vergaderjaar 2002–2003

21 501-20

Europese Raad

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen

Nr. 215

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 maart 2003

Met verwijzing naar de convocatie voor het algemeen overleg op 20 maart 2003 over de Europese Raad van 20–21 maart a.s., heb ik de eer u hierbij, mede namens de Staatssecretaris voor Europese Zaken, aan te bieden:

- Het verslag van de RAZEB van 18–19 maart 2003, voor zover betrekking hebbend op de voorbereiding van de ER; hierin is de gebruikelijke geannoteerde agenda van de Europese Raad verwerkt.
- De geannoteerde agenda zoals voorbereid door het voorzitterschap en besproken in de RAZEB (meest recente versie);

Voorts treft u aan de uitnodigingsbrief van de voorzitter van de Europese Raad¹, waarin het programma van de Europese Raad is neergelegd, alsmede kopie van een brief van de Britse minister-president over een initiatief betreffende opvang van vluchtelingen in de regio van herkomst.¹

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J. G. de Hoop Scheffer

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Geannoteerde agenda van de Europese Raad van 20–21 maart 2003, alsmede verslag van de Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen van 18–19 maart 2003 voor zover relevant voor de voorbereiding van de Europese Raad

Europese Raad (ER; 20–21 maart 2003)

De ontwikkelingen inzake Irak zullen in toenemende mate de agenda van deze Europese Raad bepalen. Na een ontmoeting met de Voorzitter van het Europees Parlement, de heer Cox, zal de eerste werkbijeenkomst alsook het werkdiner van staatshoofden en regeringsleiders – samen met de ministers van Buitenlandse Zaken – op donderdag 20 maart grotendeels aan Irak worden gewijd. Ook zal worden gesproken over het Midden-Oosten en de Balkan. De oorspronkelijk voorziene ontmoeting met de President van de Conventie, Giscard d'Estaing, komt hiermee te vervallen. De werksessie op vrijdagochtend 21 maart zal worden gewijd aan de Lissabon-strategie. Aan de werklunch van de staatshoofden en regeringsleiders met hun ambtgenoten uit de kandidaat-lidstaten, zullen alle tot dan toe besproken onderwerpen aan de orde komen.

De ministers van Buitenlandse Zaken zullen tijdens hun werklunch met hun collega's uit de kandidaat-lidstaten spreken over het Midden-Oosten, Noord-Korea en Cyprus.

De ministers van Financien zullen tijdens hun werkdiner op donderdagavond de internationale economische situatie bespreken. Samen met hun ambtgenoten uit de kandidaat-lidstaten zullen zij op vrijdag tijdens een werklunch spreken over structurele aanpassing en betere integratie van de Lissabon-doelstellingen in hun beleid.

Irak

Ten aanzien van Irak zullen de politieke inspanningen van de afgelopen periode in de diverse internationale fora worden besproken, waarin EU-lidstaten verdeeld hebben opgetreden. Nederland is van mening dat de Europese Raad zich op de toekomst moet richten en moet zoeken naar nieuwe punten van overeenstemming. Een hernieuwde eensgezindheid is niet alleen belangrijk voor de Europese Unie zelf, maar ook een voorwaarde voor effectief internationaal optreden. Nederland zal aandacht vragen voor humanitaire hulp en voor de fase van wederopbouw na militaire acties in Irak. Oogmerk daarvan is, in eerste instantie binnen de Europese Unie, te komen tot een aantal uitgangspunten, zoals een centrale rol voor de Verenigde Naties bij de wederopbouw en bestuur, alsmede ondersteuning door de EU en lidstaten van diverse activiteiten. Het is verwachtbaar dat de Europese Raad een verklaring over Irak uitgeeft.

Nederland zal ook wijzen op het belang van aandacht voor het vredesproces in het Midden Oosten, waarbij bijzondere betekenis wordt gehecht aan spoedige aanvaarding van de «Road Map» door de betrokken partijen.

Lissabon-strategie

De discussie in de Europese Raad zal worden gevoerd aan de hand van het voorjaarsrapport van de Commissie en het «key issues paper» dat door de Ecofin is opgesteld. In lijn met de nieuwe procedures zoals die zijn vastgelegd in Sevilla, heeft de RAZEB deze sessies voorbereid door middel van een uitvoerige geannoteerde agenda, die als basis zal dienen voor de conclusies van het voorzitterschap van deze Europese Raad (zie

bijlage).¹ Nederland herkent veel van de punten uit zijn inzet terug in deze geannoteerde agenda. In het huidige economische klimaat moet herstel van duurzame economische groei voorop staan. Implementatie van de Lissabonstrategie door de Unie en de lidstaten is uitermate belangrijk. In de Nederlandse opvatting verdienen drie onderwerpen bijzondere aandacht van de Europese Raad:

- herstel van het vertrouwen;
- werk; en
- ondernemerschap, kennis en innovatie.

Voor de Nederlandse standpuntbepaling zij verder verwezen naar het «Nederland standpunt voor de Europese Voorjaarsraad van 2003» dat uw Kamer is toegegaan op 11 februari 2003.

De Europese Raad zal op vrijdagochtend bijeenkomen als «Raad» in samenstelling van staatshoofden en regeringsleiders teneinde een besluit te nemen over de aanpassing van de besluitvormingsprocedures in de Europese Centrale Bank.

Opvang in de regio

He VK zal aandacht vragen voor de brief van MP Blair aan het Voorzitterschap (zie bijlage), met een initiatief inzake de opvang van asielzoekers in de regio van herkomst c.q. de behandeling van asielverzoeken in de opvangcentra aan de rand van de Europese Unie. Het VK zal verzoeken om uitwerking van dit voorstel door de Commissie, zulks met het oog op bespreking van het initiatief tijdens de Europese Raad van Thessaloniki (juni 2003). Inhoudelijke bespreking van het initiatief wordt niet verwacht.

Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen (RAZEB; 18-19 maart 2003)

Irak

Vooruitlopend op de voorziene bespreking over Irak bij de Europese Raad besprak de RAZEB de ontstane situatie n.a.v. de speech van president Bush van 17 maart jl. Hierbij werden enerzijds – in soms gepassioneerde betogen – bekende standpunten herhaald, maar werd anderzijds door de meeste landen het belang benadrukt om thans vooruit te kijken en te streven naar herstel van gemeenschappelijkheid. Dit zou o.a. tot uiting kunnen komen door het zoveel mogelijk volgen van het VN-spoor in de post-conflict periode. Voorts zou volgens sommige landen reeds nu gekeken moeten worden naar mogelijke EU-bijdragen aan de humanitaire hulpverlening en de wederopbouw. Zo ook Nederland, dat aankondigde hieromtrent nadere gedachten nog voor de Europese Raad aan Partners te zullen presenteren.

Midden-Oosten

Voorts sprak de Raad over de recente – hoopvolle – ontwikkelingen in het Midden-Oosten, zoals de naderende benoeming van een Palestijnse premier en de speech van president Bush over het vredesproces van 14 maart jl. De Raad verwelkomde het door de Amerikaanse president uitgesproken «commitment» t.a.v. de «road map» van het Kwartet, waartoe de EU reeds geruime tijd had opgeroepen. Het is thans zaak dat deze «road map» op korte termijn – zonder wezenlijke wijzigingen – wordt gepubliceerd en een begin wordt gemaakt met implementatie ervan door beide partijen.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Westelijke Balkan

De Raad besprak de situatie in Servië-Montenegro n.a.v. de moord op de Servische premier Djindjic; dit gebeurde deels in het bijzijn van de minister van buitenlandse zaken van Servië-Montenegro, Svilanovic. Geconstateerd werd dat deze daad nog eens aantoonde welk gevaar politiek geweld en georganiseerde misdaad opleveren voor stabiliteit en democratisering in de regio. De Raad sprak de hoop uit dat de door Djindjic ingezette hervormingskoers door zijn opvolger zou worden gecontinueerd, incl. samenwerking met ICTY. Daartoe zou Servië-Montenegro kunnen rekenen op voortgezette politieke en economische steun, mede met het oog op verdere toenadering van het land tot de EU. De Raad sprak tevens haar steun uit voor een spoedige toetreding van Servië-Montenegro tot de Raad van Europa.

Noord-Korea

De Raad boog zich kort over de situatie m.b.t. Noord-Korea. Hierbij bestond overeenstemming over het belang van een diplomatieke oplossing via multilaterale kanalen en van een bezoek van HV Solana aan Pyongyang, mits hij zou worden ontvangen door de Noord-Koreaanse leider Kim Jong-il.